

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/149/2018
Identifikačné číslo spisu:	8117220255
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2018
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8117220255.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. T., narodeného Z. XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, matky I. G., bývajúcej v P. a zastúpenej JUDr. Ivanou Semanovou, advokátkou v Košiciach, Bačíkova č. 8 a otca I. T., trvale bytom v J., o zmenu priezviska, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 30P/225/2017, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 1. februára 2018 sp. zn. 3CoP/32/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 1. februára 2018 sp. zn. 3CoP/32/2017 potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ a spolu s odvolacím súdom len „nižšie súdy“) z 10. októbra 2017 č. k. 30P 225/2017-381, ktorým súd prvej inštancie I. zrušil uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 27. októbra 2015 č. k. 6P 182/2015-16 (o ustanovení za opatrovníka maloletého Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou) a II. za opatrovníka maloletému (na zastupovanie v konaní o zmenu priezviska) ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v súlade s ustanovením § 31 ods. 2 Zákona o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení) ustanovil za kolízneho opatrovníka úrad, v územnom obvode ktorého má maloleté dieťa aktuálne bydlisko.

2. Proti tomuto potvrdzujúcemu uzneseniu podal 4. apríla 2018 dovolanie otec maloletého. Uviedol dovolacie dôvody podľa § 420 písm. a/ a písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (dnes už i v znení zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Podľa dovolateľa došlo k porušeniu zákonnosti a ústavnosti konania a odvolací súd svojím nezákonným a protiústavným procesným postupom konal v rozpore so skutkovým a právnym stavom veci ako aj v rozpore s hmotnoprávnymi predpismi, ktoré preukazovali, že v predmetnej veci účelového a neoprávneného návrhu matky dieťaťa (navrhovateľky) na protiprávnu zmenu priezviska maloletého dieťaťa nie je daná právomoc súdu. Tvrdil, že odvolací súd konal bez nariadenia verejného a ústneho

pojednávania, a tým porušil procesné práva otca dieťaťa (odporcu) ako aj maloletého dieťaťa, pretože bolo potrebné zopakovať, resp. doplniť dokazovanie, ako aj keď porušil zásadu nestrannosti a nezávislosti súdu a preukázal pochybnosti o nezáujatosti vo vzťahu k navrhovateľke (matke dieťaťa) v predmetnom súdnom konaní. Uviedol, že odvolací súd odmietol pri výkone súdnej právomoci základný princíp súdneho konania vymedzený čl. 11 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z. z., ďalej „C. m. p.“) a vychádzal z nezákonného postupu, keď odmietal aplikovať ustanovenia právneho poriadku upravujúce základné práva a slobody maloletého dieťaťa a otca dieťaťa (čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „Ústava“ a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy v spojitosti s jej čl. 2 ods. 2), ktoré vylučujú právomoc súdu, resp. iného štátneho orgánu SR odnímať tieto neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné ľudské práva a slobody. Z týchto dôvodov navrhol zrušiť uznesenia oboch súdov a zastaviť súdne konanie začaté o návrhu matky dieťaťa (navrhovateľky) vo veci samej.

3. Matka dovolací návrh nepodala.

4. Opatrovník taktiež nepodal dovolací návrh, len poukázal na to, že na Okresnom súde Prešov prebieha konanie vo veci zmeny priezviska maloletého O., konštatoval, že na základe prešetrovania pomerov má maloletý vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť a preto nie je dôvod, aby bola matka pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému.

5. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v týchto veciach je od 1. júla 2016 upravené v C. m. p. Vzájomný vzťah medzi C. m. p. a C. s. p. je vymedzený v § 2 ods. 1 C. m. p., podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. C. m. p. v ustanoveniach § 76 a § 77 C. m. p. obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní neustanovuje inak, ak ide o prípustnosť dovolania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých; prípustnosť dovolania otca bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení C. s. p.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) účastník konania disponujúci právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie otca maloletého treba odmietnuť.

7. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 440 C. s. p. je dovolací súd dovolacími dôvodmi viazaný.

10. Zo zhora odcitovaných ustanovení C. s. p. vyplýva, že tento zákon (obdobne ako v minulosti Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, nahradený v rámci rekodifikácie civilného procesného práva Slovenskej republiky práve Civilným sporovým poriadkom a ďalšími tromi zákonmi podmienil prípustnosť dovolania (ako mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu odvolacieho súdu) tým, že zákon toto pripúšťa. V prípadoch prípustnosti dovolania pre tzv. zmätočnosť, zakotvanej v ustanovení § 420 zákona, možno takýmto spôsobom (na rozdiel od dovolaní podľa § 421 C. s. p., ktorých prípustnosť sa vyvodzuje z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom) napadnúť (účinne) len tzv. meritórne rozhodnutia odvolacieho súdu (s prihliadnutím k tvoriacej sa judikatúre zásadne len potvrdzujúce alebo zmeňujúce rozsudky odvolacieho súdu, v tejto súv. por. i R 19/2017) alebo rozhodnutia, ktorými sa konanie (i tu rozumej ako celok) končí (kam zas principiálne spadajú výlučne rozhodnutia končiace konanie bez zaujatia vecného stanoviska odvolacieho

súdu k predmetu sporu, teda najmä uznesenia zastavujúce konanie - buď len odvolacie alebo celé konanie či uznesenia o odmietnutí odvolaní).

11. Uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o zmene v osobe tzv. kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa nemá charakter rozhodnutia vo veci samej a ani rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Dovolanie založené na (tvrdenom) zaťažení konania pred odvolacím (poťážne i prvoinštančným) súdom niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 420 C. s. p. alebo aj viacerými takýmito vadami a uplatňujúce výlučne tento dôvod (prípustnosti) dovolania preto v prípade takéhoto rozhodnutia prípustné nie je.

12. Najvyššiemu súdu preto neostávalo iné, než dovolanie otca podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietnuť.

13. Pre úplnosť možno dodať, že ak by aj nemalo platiť práve uvedené, dovolacie konanie by nemohlo skončiť s iným výsledkom pre absenciu subjektívneho oprávnenia dovolateľa brojiť proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolaním.

14. Podľa § 424 C. s. p. môže dovolanie podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

15. Otázku, či dovolateľ je procesnou stranou uvedenou v § 424 C. s. p., treba vždy riešiť s prihliadnutím na individuálne okolnosti daného prípadu. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 420 a § 421 C. s. p., v ďalšom por. výklad pod 8. - 11. zhora). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie, teda či je osobou napádaným rozhodnutím dotknutou na svojich právach.

16. V prejednávanej veci nešlo usúdiť ani na existenciu subjektívneho oprávnenia otca na podanie dovolania, keďže ním napádané uznesenie odvolacieho súdu (ani jemu predchádzajúce uznesenie súdu prvej inštancie) nie je rozhodnutím, ktoré by bolo vydané v neprospech otca maloletého (dovolateľa).

17. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.